

Mundet a finals dels anys cinquanta, alberga un complex cultural format per diverses institucions: el CCCB, el Centre d'Estudis i Recursos Culturals de la Diputació de Barcelona (CERC), el MACBA i la facultat Blanquerna de la URL. La Diputació de Barcelona ha tingut cura d'un volum extens que mira de reconstruir com s'ha organitzat històricament aquesta institució. El llibre ha estat coordinat per l'historiador Pere Gabriel i compta amb les aportacions, en els diversos capítols, de Carles Enrech, Montserrat Pantaleón, Jaume Rosell i Joan Serrallonga. La recerca documental i gràfica l'ha dut a terme Andreu Gabriel.

La Casa de Caritat, que va acollir persones amb alguna discapacitat o de famílies sense recursos, així com homes i dones grans que es trobaven desvalguts, va esdevenir una important institució barcelonina. Al llibre s'explica l'evolució tant de la història de l'edifici com de les polítiques assistencials que s'hi van dur a terme, dominades majoritàriament pels discursos i les argumentacions conservadores, corregides, en algunes etapes breus, per apostes més progressistes. La Casa de Caritat comptava amb diverses escoles, i tenia la impremta oficial de l'Ajuntament i la Diputació.

ASSAIG

Jaume GUILLAMET (ed.)

Las sombras de la Transición. El relato crítico de los corresponsales extranjeros (1975-1978)

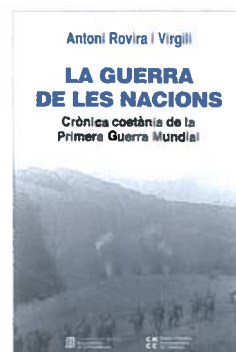
València: Publicacions de la Universitat de València (PUV), 2016, 294 pp., 18 €

Jaume Guillamet (Figueres, 1950) és el curador d'un volum en què han col·laborat diversos investigadors de la

Universitat Pompeu Fabra: Marcel Mauri, Ruth Rodríguez-Martínez, Tobias Reckling, Francesc Salgado i Christopher Tulloch. Tots cinc, sota la coordinació de Guillamet, s'han encarregat d'analitzar els articles escrits per desenes de corresponsals dels principals diaris europeus i nord-americans durant la Transició democràtica espanyola. El llibre se'ns presenta com una reconstrucció objectiva de la visió que la premsa estrangera oferia sobre els canvis polítics decisius que van tenir lloc a Espanya des del final de la dictadura fins a l'inici de la democràcia.

És conegut que els corresponsals estrangers van tenir un paper rellevant en la cobertura informativa dels primers anys de la Transició (1975-1978); normalment, malgrat la vigilància de les instàncies oficials, gaudien d'una llibertat més ampla que la premsa espanyola; s'interessaven per l'actualitat política d'un país que deixava enrere una dictadura d'anys, i que es postulava com a membre de la CEE i de l'OTAN.

El llibre ofereix, doncs, aquest retrat coral de l'època a través dels diaris que la van seguir amb més persistència: *Le Monde*, *Le Figaro*, a França; *Corriere della Sera*, *La Stampa*, *La Repubblica*, a Itàlia; *Frankfurter Allgemeine Zeitung*, *Süddeutsche Zeitung*, a Alemanya; *The Daily Telegraph*, *The Times*, *The Guardian*, *Financial Times*, al Regne Unit; i *The New York Times* i *The Washington Post* als Estats Units. El volum presenta, per tant, un valuós suport crític que ressegueix el canvi democràtic, i ho fa a través del relat cronològic documental dels grans mitjans europeus i dels Estats Units.

PERIODISME

Antoni ROVIRA i VIRGILI

La guerra de les nacions. Crònica coetània de la Primera Guerra Mundial
Barcelona: Generalitat de Catalunya, 2016, 642 pp., 40 €

Antoni Rovira i Virgili (Tarragona, 1882 – Perpinyà, 1949) va ser periodista, historiador, polític i una de les plomes catalanes més fèrtils de la primera meitat del segle XX. De filiació republicana, va organitzar el Servei de Premsa de la Mancomunitat i el 1916 acabà els estudis de Dret. Especialitzat en política internacional i en l'estudi de les nacionalitats, encetà una obra extensa que conté títols tan significatius com *Història nacional de Catalunya*, publicada entre 1922 i 1934 en set volums.

La present obra és, de fet, la reedició en un únic volum de *La guerra de les nacions*, conjunt de cinc llibres que dedicà a la Primera Guerra Mundial i que van aparèixer entre 1914 i 1925. A excepció del darrer volum, els primers quatre es van editar de manera coetània als fets, i amb el pseudònim de Captain Morley.

L'historiador i el periodista s'hi combinen de manera efectiva. El periodista esgrimeix una prosa àgil que es barreja amb una reflexió crítica gens ingènua i ben detallada. Tot plegat, un relat vibrant sobre una guerra que va canviar la història del món. Rovira i Virgili hi analitza les causes del conflicte, en descriu el desenvolupament, les gestions diplomàtiques, la situació política dels estats bel·ligerants, la fi dels imperis centrals i otomà i d'una bona part de les monarquies europees. Un estudi exhaustiu que posa de manifest, a més a més, el cas de les nacions sense estat i les conseqüències de l'establiment de fronteres artificials.